

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 18 listopada 2016 r.

**w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony
Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw**

Po zapoznaniu się z treścią przesłanego do zaopiniowania projektu ustawy, Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza następujące uwagi.

Niejasny i niespójny systemowo jest określony status żołnierzy Obrony Terytorialnej. Z projektowanych przepisów zmieniających ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1534) wynika, że mają to być żołnierze pełniący czynną służbę wojskową, niemniej jednak nie obejmują ich definicje „żołnierza” oraz „funkcjonariusza publicznego”, zawarte w Kodeksie karnym, ze wszystkimi tego konsekwencjami prawnymi (art. 12 projektu). Także inne projektowane uregulowania określają odmiennie status żołnierzy Obrony Terytorialnej w odniesieniu do innych żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, a także do żołnierzy zawodowych, co jest sprzeczne z § 3 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, który stanowi, że ustawa powinna być tak skonstruowana, aby od przyjętych w niej zasad regulacji nie trzeba było wprowadzać licznych wyjątków. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa kwestie te niewątpliwie wymagają ujednoczenia ze strony ustawodawcy.

Ustawodawca nie wskazuje w projekcie rozwiązań prawnych odnoszących się do praw i obowiązków żołnierzy Obrony Terytorialnej. Mając na uwadze, że zgodnie z proponowanym rozwiązaniem nie będą obejmowały tych osób definicje „żołnierza” oraz „funkcjonariusza publicznego” a tym samym związane z nimi skutki prawne, ustawodawca nie wskazał, które przepisy należy stosować w odniesieniu do żołnierzy Obrony Terytorialnej.

Przepis art. 30a ust. 1 pkt 3 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP (art. 1 pkt 7 projektu) wprowadza możliwość zajmowania niektórych stanowisk służbowych przeznaczonych do terytorialnej służby wojskowej. Należy jednak wskazać, że do tej pory

osoby posiadające kategorię D, uważane były za niezdolne do pełnienia czynnej służby wojskowej. Proponowane przez projektodawcę rozwiązania, w praktyce spowodują jednak rozbieżność interpretacyjną w zakresie podległości jurysdykcyjnej osób zajmujących przedmiotowe stanowiska, ponieważ żołnierze zawodowi podlegają pod sądy i prokuratury wojskowe oraz żandarmerię wojskową, natomiast osoby niezdolne do tej służby są pod tej jurysdykcji wyłączone i podlegają jurysdykcji sądów powszechnych.

Projekt ustawy pozostawia także wątpliwości w odniesieniu do zakresu świadczeń odszkodowawczych przysługujących żołnierzom pełniącym służbę wojskową pełnioną dyspozycyjnie. W praktyce bowiem zastosowanie takiego rozwiązania, jakie proponuje ustawodawca w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób (art. 20 projektu ustawy) prowadzi do sytuacji w której ubezpieczeni (w ramach jednego systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego), mający takie same lub podobne potrzeby zdrowotne i wymagający zastosowania takich samych lub podobnych procedur medycznych, będą różnicowani pod kątem standardu udzielanych świadczeń nie ze względu na stan zdrowia ale ze względu na przynależność do określonej grupy zawodowej.